

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.III.21.064/2020/7.

A tanács tagjai: Dr. Döme Attila a tanács elnöke
Dr. Kiss Gabriella előadó bíró
Salamonné dr. Piltz Judit bíró

Magánfél: magánfél neve

A magánfél képviselője:
Dr. Szadai Szilárd ügyvéd

A terheltek: I. rendű

II. rendű

III. rendű

A terheltek képviselői:

Dr. Rabóczki Gábor ügyvéd I. rendűért

Dr. Kollár Pál ügyvéd II. rendűért

Dr. Kucsera Sebestyén ügyvéd II. rendűért

Dr. Pacsirta István ügyvéd III. rendűért

A per tárgya: polgári jogi igény érvényesítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

I. rendű terhelt

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 3.Bf.851/2019/11.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Dabasi Járásbíróság 6.B.472/2016/70.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet polgári jogi igényt elbíráló rendelkezését a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. rendű terheltet, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 390.000 (háromszázkilencvenezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az elsőfokú büntetőbíróság által megállapított, a felülvizsgálat szempontjából releváns tényállás szerint az I. rendű terheltten keresztül a magánfél üzleti kapcsolatba került 3. személlyel, akivel a tulajdonában lévő területen egy bioüzem létrehozásáról tárgyalt. Az előzetes költségekre összesen 5.500.000 forintot fizetett az I. rendű terheltnek, aki vállalta, hogy az összeget átadja 3. személynek.

[2] Az I. rendű terhelt és 3. személy 2011. december 1-jén 2.000.000 forintra, majd 8-án 5.000.000 forintra kölcsönszerződést kötött, amelynek keretében az I. rendű terhelt mint hitelező a magánféltől kapott 5.500.000 forintot is átadta 3. személynek. Miután megghiúsult a magánfél részvétele az ügyletben, a 3. személy az általa átvett összeget az I. rendű terheltnek visszafizette, aki azonban azt a magánfél tudta és beleegyezése nélkül felhasználta, a saját céljaira fordította.

[3] Az összegből a későbbiekben – a büntetőeljárás tartama alatt – 1.600.000 forintot megfizetett a magánfélnek.

Az első- és másodfokú ítélet

[4] Az elsőfokú büntetőbíróság az I. rendű terheltet társtettesként elkövetett csalás büntette és sikkasztás büntette miatt felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre ítélte és – a vád tárgyává tett egyéb cselekmények miatt – büntetést szabott ki a II., valamint III. rendű terhelttel szemben is. A magánfél 35.000.000 forint összegű polgári jogi igényét elutasította, további polgári jogi igényét pedig egyéb törvényes útra utasította. Határozatának indokolásában a polgári jogi igény elbírálása kapcsán a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959.

évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 339. § (1) bekezdésére, 344. § (1)-(3) bekezdésére és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) egyes rendelkezéseire utalt.

[5] A másodfokú büntetőbíróóság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű terheltre nézve annyiban megváltoztatta, hogy 3.900.000 forint kártérítés megfizetésére kötelezte a magánfél részére, egyebekben a polgári jogi igény tekintetében helybenhagyta. Határozatának indokolásában utalt az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított tényállásra, amely szerint az I. rendű terhelt az általa a magánféltől átvett 5.500.000 forintból 1.600.000 forintot visszafizetett. Erre tekintettel megállapította, hogy a magánfél kára 3.900.000 forint. Nem ismételte meg az elsőfokú ítéletben felsorolt, a döntés alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezéseket.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[6] A jogerős büntetőbíróági ítélet I. rendű terhelttel szembeni polgári jogi igényt elbíráló és őt 3.900.000 forint kártérítés megfizetésére kötelező rendelkezése ellen az I. rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati kérelmet amelyben annak hatályon kívül helyezését és – tartalma szerint – ebben a részében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Megsértett jogszabályhelyként a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 555. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 2. § (2) bekezdésére, 342. § (1) bekezdésére, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:524. § (1)-(2) bekezdésére hivatkozott és ezek körében fejtette ki részletesen álláspontját. Kérte figyelembe venni, hogy a magánfél kizárólag az I. rendű terhelt marasztalására irányuló polgári jogi igényt nem terjesztett elő. Véleménye szerint emiatt túlterjeszkedett a kereseti kérelmen a másodfokú bíróság azzal, hogy erről döntött. Kifejtette, hogy a terheltek egyetemlegessége, „mint forma” a törvényi előfeltétel hiánya miatt nem jöhet szóba. A továbbiakban ügyészi eljárási szabálysértésre utalt.

[7] A magánfél felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[8] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[9] Elöljáróban lényeges kiemelni, hogy a Be. – a 867. § szerint – 2018. július 1-jén lépett hatályba, és a 868. § (1) bekezdése értelmében rendelkezéseit a hatálybalépéskor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell. Ennek megfelelően járt el a másodfokú bíróság is. A Be. 650. § (3) bekezdése írja elő, hogy a bíróság jogerős ügydöntő határozatának kizárólag a polgári jogi igény kérdésében hozott rendelkezése ellen a polgári

perrendtartásról szóló törvény szabályai szerint van helye felülvizsgálatnak. Mivel a felülvizsgálati kérelemmel érintett büntetőügy 2018. január 1-je előtt indult, a Pp. 630. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás során nem a Pp., hanem a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) rendelkezései irányadóak (hasonlóan: Kúria Pfv.III.21.278/2019/6., BH2021. 41. számú eseti döntés indokolása).

[10] A régi Pp. 272. § (2) bekezdése és 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelemben megjelölt megsértett jogszabályhely, az előadott jogszabálysértés, valamint a kérelem jogi indokai által meghatározott keretek között vizsgálhatja felül.

[11] A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) – fenti jogszabályhelyekkel összhangban álló – 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a jogerős ítéletben megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogerős ítélet jogszabálysértő voltára vonatkozó hivatkozása indokait is ismerteti. A felülvizsgálati kérelem központi eleme tehát a jogerős ítélet által megsértett jogszabályhely megjelölése és az ehhez kapcsolódó jogszabálysértés körülírása, mert ezek határozzák meg a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit. Érdemben csak azok hivatkozások vizsgálhatók a 4. ponthoz fűzött indokolás szerint, amelyek esetében a törvény által előírt tartalmi követelmények maradéktalanul teljesülnek, az egyéb hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja. E tartalmi kellékeknek ugyanakkor a jogerős ítélettel, annak sérelmezett részeivel és egymással is szoros logikai és perjogi kapcsolatot kell mutatniuk, olyan összefüggésnek kell köztük fennállnia, hogy ez alapján a felülvizsgálati kérelem alkalmas legyen a rendkívüli perorvoslati eljárási formai és tartalmi kereteinek a kijelölésére. Ha a fél több jogszabálysértést állít, e követelményeknek mindegyik hivatkozása meg kell feleljen [Kúria 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3., 4. és 6. pontja, valamint ezek indokolása].

[12] A felülvizsgálati eljárás tehát nem a per folytatása, hanem a rendes jogorvoslat (fellebbezés) alapján hozott jogerős bírósági határozat valamely anyagi jogi, vagy eljárásjogi jogkérdésben megmutatkozó hibájának, jogszabálysértésének az orvoslására szolgáló, kérelemhez kötött rendkívüli perorvoslat. Ezért a felülvizsgálati kérelem meghatározza a felülbírálat tartalmi és perjogi kereteit: a Kúria kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által megjelölt és tartalmában kifejtett, a másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértéseket vizsgálhatja, egyéb jogszabályoknak való megfelelést nem vonhat a vizsgálódása körébe. A felülvizsgálati kérelemben helyesnek tartott jogi álláspont érveit ennek megfelelően a jogerős ítélet indokolásával kellett ütköztetni, amelyben azonban a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Pp., illetőleg új Ptk. nem szerepelt.

[13] Emiatt fontos kiemelni egyfelől azt, hogy az eljárás során a régi Pp. rendelkezései irányadók, ahogy azt a Kúria a fentiekben már kifejtette. Másfelől lényeges, hogy a polgári jogi igényről – amint arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt ítéletének indokolásában – a régi Ptk. alapján kellett döntenie, figyelemmel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013.

évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 1. §-ára és 50. § (1) bekezdésére. Ennek indoka, hogy a károkozás 2012-ben következett be, amikor az I. rendű terhelt a rendelkezésére bocsátott pénzösszeget nem adta vissza a magánfélnek.

[14] Ezzel szemben az I. rendű terhelt felülvizsgálati kérelmében a Ptk. és a Pp. egyes rendelkezéseinek másodfokú bíróság általi megsértésére hivatkozott úgy, hogy nem adta indokát, a Ptké. felsorolt rendelkezéseivel és a Pp. hatálybaléptető rendelkezésével szemben mely okból kellene az ügyben a Pp. és a Ptk. szabályait alkalmazni. Ennek hiányában viszont a felülvizsgálati kérelem által helyesnek tartott jogi álláspont érvei nem vonatkoztathatók a jogerős ítélet indokolására és az abban foglaltakkal nem is ütköztethetők, ezért a Kúria azokat érdemben nem vizsgálhatta a felülvizsgálati eljárásban (hasonlóan: Kúria Pfv.20.844/2019/4., BH2020. 331.).

[15] A kifejtettek alapján a Kúria nem állapíthatta meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemmel támadott részében az ott hivatkozott jogszabályokat sérti, ezért annak a felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését a Pp. 275. § (3) bekezdésének alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Záró rész

[16] Miután a magánfél felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, a Kúria a részére felülvizsgálati eljárási költséget nem állapított meg.

[17] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése alapján meghatározott le nem rótt 390.000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket az I. rendű terhelt köteles megfizetni a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése szerint.

[18] A Kúria a határozatát a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül hozta.

[19] A Kúria ítélete elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés *e*) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. október 13.

Dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke Dr. Kiss Gabriella s.k. előadó bíró Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró

Kúria
III.Pfv.21.064/2020/7

6

A kiadmány hitelél:

tisztviselő